

EL

MAGAZÍN

Divendres, 5 de novembre de 2021

MÚSICA ■

El nou disc de Rosalía es dirà 'Motomami' i sortirà publicat durant el 2022

TECNOLOGIA ■

Alguns consells per escollir les millors xarxes socials per a cada negoci en línia

ECONOMIA ■

L'increment de treballadors en actiu i la reforma laboral

JOSEP MAYORAL

“Les armes nuclears són un perill per a la humanitat, però també són un perill per a les ciutats”

ENTREVISTA

JOSEP
MAYORAL

“Hem d’avançar cap a una triple sostenibilitat: l’econòmica, la social i l’ambiental, perquè totes tres van lligades”

Josep Mayoral (Granollers, 1954) és l’alcalde de la capital vallesana des del 2004. El 31 de maig de 1938, la ciutat va patir un dels bombardejos més sagnants de la Guerra Civil. Els estralls d’aquella operació militar de l’aviació italiana es van fer en només un minut. Són aquests 60 segons els que han guiat Granollers en la cultura i l’educació per la pau. Mayoral és el vicepresident de l’organització internacional Mayors for Peace, president de la secció europea d’Alcades i Alcaldesses per la Pau i forma part del Consell Mundial de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU)

Text: Jesús Medina
Fotografia: Griselda Escrigas

Vostè és una de les veus més autoritzades del municipalisme per la pau al país.

Granollers té una agenda de treball per la pau i la convivència que neix d’un minut tràgic, quan la ciutat va ser bombardejada per cinc avions italians el 1938. Un minut en què van perdre la vida almenys 224 persones, en què hi va haver més de 500 ferits. La gent de la meua generació tot això ho hem sentit a casa, en veu dels nostres pares i avis. I ho sentíem les tardes de diumenge en veu molt baixa perquè vivíem el franquisme, una dictadura. Les ciutats que hem vist sang als nostres carrers i les nostres places tenim l’obligació de recordar-ho i de fer memòria. I hem de fer-ho per no oblidar i per dir: “Mai més!”

En què consisteix el municipalisme per la pau?

Granollers té una agenda per la pau i un compromís molt específic en què la paraula és l’element que ens ha de permetre construir un món diferent, un món nou. Sabem el que vol dir que els conflictes es resolguin amb les armes perquè ho hem patit a casa. I insistim en aquest “Mai més!”, que és un “mai més!” ni a Granollers ni enlloc. La nostra mirada ha de ser global i internacional. Procurem posar en valor tot el que les víctimes van patir a Granollers perquè això no es pugui repetir. I també posem en valor que això s’ha de viure de manera comunitària, no és un assumpte només de l’Administració. Fets com els que van passar a Granollers han de formar part

de la consciència col·lectiva. Per tant, la clau és en l’educació per la pau a les escoles i a cada racó de la ciutat. Una de les coses que hem après és que les ciutats cal que parlin en temps de tants silencis i sobretot de tants silencis per part dels estats. En conflictes tan durs com els que vivim, per exemple, a la Mediterrània. Les ciutats han de parlar i les ciutats no podem parlar soles. El treball per la pau necessita una xarxa de ciutats. Per això hem estat involucrats en xarxes com la de Mayors for Peace [‘Alcades per la Pau’, en català]. A partir de la commemoració del 70è aniversari del bombardeig de Granollers, l’any 2008 vam rebre la invitació de l’alcalde d’Hiroshima d’integrar-nos a l’executiva mundial. I ho vam fer perquè ens va semblar que era una oportunitat per a Granollers i també per al país. Mayors for Peace aplega unes 8.000 ciutats al món que agrupen més de 1.500 milions de persones. És l’organització municipalista sectorial més important del món.

Quin és l’objectiu de Mayors for Peace?

Va començar dedicant-se a les armes atòmiques i avui es dedica a tots els conflictes i a allò que genera la violència, que no és altra cosa que la injustícia i la manca de llibertat.

A partir de Mayors for Peace s’impulsa Alcades i Alcaldesses per la Pau a Catalunya i la resta de l’Estat.

Hi havia molts municipis catalans associats a Mayors for Peace, uns 200, i al conjunt de l’Estat, un centenar més. A Catalunya el sentiment per la pau sempre ha estat viu, l’afiliació a Alcades per la Pau ha tingut més de motiu que de tàctica. Des de l’organitza-

ció mundial vam veure la necessitat d'impulsar associacions territorials. Ho vam veure a França o al Regne Unit o a Alemanya. A les dues entitats municipalistes del país, la Federació Catalana de Municipis (FMC) i l'Associació Catalana de Municipis (ACM), els vam demanar un paraigua i vam tenir l'acompanyament i el suport entusiasta dels dos presidents d'aquestes entitats d'aleshores, en Xavier Amor i Miquel Buch. A partir d'aquesta estructura municipalista catalana i amb el suport també de la Diputació de Barcelona, vam vertebrar un espai de trobada d'aquest municipalisme per la pau i intentem generar reflexió i acció al voltant de la pau.

Tracten de convèncer governs i parlaments en la defensa i la construcció de la pau. Per què un cap d'estat hauria de fer més cas a un alcalde que al seu ministre de Defensa o d'Afers Exteriors?

Soc partidari de les taules de diàleg i de la reflexió compartida. I soc partidari d'avançar en la cogovernança en molts àmbits. El que cal, doncs, és trobar espais on et puguin escoltar amb una veu nítida. No és fàcil que els presidents et puguin escoltar. Jo he tingut la fortuna de veure com l'alcalde de Nagasaki li expressava nítidament al president japonès Abe allò que creia que havia de fer el seu país en matèria d'armament nuclear. I li asseguro que no li va agradar gens, al president Abe. Aquesta és la nostra funció: escoltar la ciutadania al carrer, articular un discurs i buscar la manera de fer-lo sentir. Per això les xarxes són imprescindibles. Alcaldes per la Pau, per exemple, té una veu al Tractat de No-Proliferació Nuclear. En som un dels consultors de l'ONU com a ONG.

Hi ha molta gent que per motius d'edat no va viure la Guerra Freda. S'és prou conscient del perill que representen les armes nuclears?

Hi ha xifres concloents. Al món hi ha uns 15.000 caps nuclears, dels quals uns 2.000 estan preparats per ser disparats a l'instant. És un perill real. I totes aquestes armes tenen un poder destructor més gran que el que van viure Hiroshima i Nagasaki. És un risc real. I hem de recordar que mantenir *vives* aquestes armes té un cost que podria contribuir a reduir la fam al món. Són un perill per a la humanitat, però és que també són un perill per a les ciutats. Aquestes armes nuclears no apunten al desert del Sàhara.

El nou Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears de l'ONU pot ser una oportunitat?

No és només una oportunitat, ha de ser el principi de la fi de les armes nuclears. No sabem quan arribarà ni sabem com es concretarà, però ara mateix hi ha un tractat de l'ONU que afirma que les armes nuclears s'han de prohibir. El mateix es va regular amb les mines antipersona o les armes químiques. En quin moment som? El 2015 es va constituir l'ICAN, la Campaña Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears, que és una gran coalició d'ONG entre les quals hi ha Alcaldes per la Pau. L'ICAN va treballar perquè l'ONU prohibís les armes nuclears. El 2017 l'ONU va votar a favor d'aquest tractat. Aquell mateix any, ICAN va rebre el Premi Nobel de la Pau. Quan l'ONU aprova un tractat, arrenca un itinerari perquè acabi sent obligatori i cal que els estats ratifiquin i signin el tractat. A hores d'ara hi ha 56 països que l'han signat. El tractat entra en vigor tres mesos després que el signa el país número 50. Això va passar l'octubre de l'any passat i, des d'aquest gener, doncs, és un tractat vigent al món. Òbviament obliga els països que l'han signat i, de moment, no n'hi ha cap que tingui armes nuclears. A Europa l'han signat Malta, Àustria, Irlanda, Ciutat del Vaticà i San Marino. Aquesta és la realitat.

Caldria que el signessin països membres de l'OTAN o les potències nuclears.

L'objectiu seria que algun estat amb presència significativa al món armamentístic el signés. A la conferència de Mayors for Peace celebrada a Hannover el 2019, vam acordar que els ajuntaments ens adrecessim als presidents de govern dels nos-

“No sabem quan arribarà ni sabem com es concretarà, però, des d'aquest gener, hi ha un tractat vigent de l'ONU que afirma que les armes nuclears s'han de prohibir”

tres països per tal que signin el tractat de prohibició. Vam començar la campanya d'una manera molt intensa a finals de febrer de 2020.

Just abans de la pandèmia?

Just abans. El 2020 havia de ser un any molt important per la pau en coincidir amb el 75è aniversari del final de la Segona Guerra Mundial, del final de l'Holocaust, de les bombes atòmiques a Hiroshima i Nagasaki... Era un any clau per al municipalisme per la pau, no sabíem que al cap de 15 dies havíem de tancar-nos a casa per culpa de la Covid. En tot cas, som aquí i continuem. El balanç a Catalunya és interessant: més de 60 municipis catalans, que agrupen més del 50% dels catalans, han aprovat la moció perquè se signi el Tractat sobre la Prohibició d'Armes Nuclears. És una massa crítica important. Ara el que toca és continuar, que hi hagi més municipis catalans i que creixi també al conjunt de l'Estat.

Tenen esperances d'avançar en l'objectiu?

Ara mateix, l'horitzó és en la conferència que els països que han signat el tractat faran a Viena a finals de març de l'any que ve. Serà la primera conferència després de l'entrada en vigor del tractat i ens agradaria que Espanya hi anés com a observadora. Hi ha una bona notícia: Noruega, que forma part de l'OTAN, ha dit que hi acudirà com a observadora. I hi ha una altra bona notícia, de finals del 2020: el Congrés espanyol, a la seva Comissió d'Exteriors, va aprovar una proposició no de llei en què es donava la benvinguda al tractat. Això és esperançador. Em sembla que no ha passat en cap altre parlament europeu. Estem treballant perquè hi hagi més països com a observadors a Viena. Sabem que és un camí llarg, però l'important és que hi ha camí.

En termes de pau o en termes de canvi climàtic, sembla que les passes que es van fent als fòrums internacionals són molt petites.

Ens costa molt que ens acompanyin els mitjans de comunicació, i n'he parlat amb bastants, d'aquestes absències. La notícia que hi ha un Tractat de Prohibició de les Armes Nuclears de l'ONU

vigent des del gener passat, jo no l'he llegida enlloc. El silenci acompanya aquests moviments. Ens hauríem de preguntar per què el silenci ens acompanya. En tot cas, nosaltres som aquí per posar veu en nom de molta gent, en primer lloc dels que van morir a la Porxada de Granollers bombardejada.

El Consell Mundial de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), del qual també en forma part, insisteix que s'han d'aconseguir ciutats “inclusives, segures, resilents i sostenibles”. Són valors d'esquerra.

Aquests valors, més enllà que els pengem etiquetes, són els dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'ONU, que, per primer vegada, són un full de ruta consensuat entre l'ONU, els estats i el món local. Per primera vegada! I per primer vegada també hi ha agendes urbanes 2030 que fixen clarament objectius. Es tracta que ningú no en quedi enrere, que tothom pugui gaudir d'una vida digna. Això és el que ens mou: la dignitat de les persones. Que ningú no hagi de marxar de casa seva per poder viure dignament. I perquè esdevinguin realitat, els ODS necessiten que es concretin en un espai determinat. Hi ha una agenda mundial que tothom sap que només podrem avançar si, com a mínim, el 70% de les línies d'acció dels ODS es concreten, aterren, a cada realitat. Per això ciutats com Granollers, quan es plantegen el seu Pla Estratègic per al 2030, ho fa a partir d'aquest full de ruta. O sigui, què hem de fer perquè allò que hem acceptat com a bo per a la humanitat es concreti a casa nostra. El món local és qui pot fer realitat els ODS i qui més pot fer perquè al final no siguin res més que una utopia o un eslògan. Al món local ens toca posar en valor aquests objectius i concretar-los a les nostres ciutats.

No sembla fàcil. Tornant a la memòria històrica, què els sembla que commemoracions com la del bombardeig de Granollers es qualifiquin per formacions polítiques com a “revanchismo” o “atemptats a la concòrdia”?

Nosaltres ens hem de dedicar a sumar i a construir. Hem après que la paraula és la clau i que el diàleg és l'espai que uneix molta gent. Les nostres fites estan clares. Amb aquests valors es pot construir un món diferent.

Amb aquesta defensa de la paraula vol dir que amb silencis o oblots no s'arregla res?

És evident. Per edat, alguns hem viscut el franquisme i moments molt durs d'aquella dictadura, i recordem aquella cançó d'en Raimon que ens deia, als anys 60, que “a vegades la pau no és més que por”. I això ho hem cantat i ho hem patit. Nosaltres parlem d'una pau activa i que sorgeix d'una voluntat col·lectiva d'avançar. Hem de tenir molt clar que el silenci no ens porta enlloc i que hem de parlar alt i clar, per nosaltres i per altra gent.

Vostè ha participat recentment en el Fòrum Mundial sobre Ciutats i Territoris de Pau celebrat a Mèxic. Quines són les prioritats per lluitar contra les violències?

Cadascú té les seves i cadascú ha de fer les agendes de les seves realitats. No es tracta de copiar ni d'exportar ni d'importar. Sinó de demanar a les ciutats que treballin les seves agendes de pau i de convivència. Quan a casa nostra fas planejament urbanístic, si no fas l'anàlisi de l'impacte ambiental, no s'aprovarà aquest planejament. Avui és normatiu. Algun dia, quan fem un planejament urbanístic o un creixement urbà, hauríem d'avaluar l'impacte en matèria de civisme, convivència i educació. I espero que algun dia ho aconseguim, que hi hagi una manera de fer plans de civisme i convivència d'una manera senzilla i que puguin formar part del bagatge de les ciutats. S'imagina poder avaluar l'impacte educatiu d'un pla parcial?

Seria interessant.

És obrir una altra manera d'entendre el món. Hem d'avançar cap a una triple sostenibilitat: l'econòmica, la social i l'ambiental perquè totes tres van lligades.

OPINIÓ

Joan Roma

El cansament dels pagesos

Estem ja en una nova temporada de bolets. Una més, si bé no una qualsevol, perquè es nota el cansament afegit, dels anys anteriors. I és que la massificació de la presència de persones en el món rural produeix danys considerables als qui hi tenen la seva ocupació principal.

El mateix passa amb el fenomen de les autocaravanes, motivat pel desig de milers de famílies de fugir de les ciutats i anar cap a indrets llunyans i solitaris. Aquests indrets tenen un nom i un propietari, al qual no se li demana ni se li paga per l'ocupació d'un espai, malgrat que li produeixi perjudicis, en forma d'herba trepitjada, molèsties al bestiar que hi pastura, dificultats per moure maquinària agrícola, o simplement privacitat no respectada.

Ara, durant unes setmanes, contemplarà com dotzenes, centenars o milers de persones i vehicles travessen carreteres properes, entren en camins rurals o pistes forestals, a la recerca de bolets. Només que un 1% d'ells no tinguin un comportament cívic, responsable i coneixedor de les normes a pagès, el resultat a final de temporada pot ser catastròfic. No exagero. Molts pagesos pagarien fortunes per escurçar la temporada o perquè no existís. Però la natura fa el seu curs, i no es poden posar portes al camp, malgrat que molts ho volguessin fer.

Som molts els que des de fa anys reclamem un reguitzell de mesures per minimitzar els danys als pagesos,

per poder fer més compatible la relació entre ganes de sortir, sense perjudicar a d'altres. Fins ara, el govern actua com si sentís ploure. Haurà de passar alguna desgràcia forta, perquè reaccioni. I pot passar en qualsevol moment. Aquest mateix estiu hem tingut alguns exemples de com poden acabar les coses si no s'emprenen mesures immediates i contundents.

Em refereixo a queixes i altercats greus entre visitants, i pagesos –ramaders, en el Montseny, sí, però també en altres comarques de muntanya (Cerdanya, Berguedà, Ripollès...), a causa de la presència de gossos domèstics que són portats i deixats lliures en espais on pasturen vaques, cavalls o xais. Aquests gossos empaiten els animals, i provoquen greus problemes de dispersió, en uns casos, o de trencament de filats, a més d'alteració de costums i convivència.

A aquesta alteració se n'hi afegia una altra com la baralla entre gossos domèstics i gossos ramaders que lògicament pretenien fer la seva feina. Al final, greus problemes, greus conflictes que es van sumant a molts altres greuges que tenen els pagesos a les espatlles.

I en temps de bolets, tot això i més, s'acumula en un territori gran, però excessivament ocupat per visitants ocasionals que deixen els cotxes en molts llocs poc adequats, o que entren directament en espais particulars. A partir d'aquí, només que un petit percentatge

dipositi deixalles en qualsevol indret, o que per passar millor trenqui un filat, o deixi obert un portal, al pagès li pot suposar pèrdues i maldecaps immensos.

D'aquí que en molts pobles anem veient com es van posant obstacles a peu de camins i carreteres per evitar aparcaments. En centenars de camins, pistes i fins i tot carreteres secundàries, podem veure com els pagesos van posant rocs immensos per evitar estacionaments indiscriminats. Es una manera d'intentar allunyar boletaires cap a altres llocs. No és la solució ideal ni la més recomanable, però cadascú es defensa com pot dels perjudicis que li poden causar.

Em reafirmo en la necessitat d'àmplies i permanents campanyes de sensibilització, de la gent de ciutat, fent servir els grans mitjans audiovisuals, per facilitar la convivència entre uns àmbits i uns altres. No pot ser que la massificació esporàdica en el món rural hagi de ser suportada per uns quants, sense cap contrapartida ni ajut.

I és que les temporades es van succeint i se n'hi van sumant, any rere any, fins al punt que no hi ha èpoques de descans, com per agafar ànims, i reparar els danys causats. Això porta crispacions i reaccions que poden acabar malament. Un govern responsable ha de reaccionar i corregir comportaments. Aquí, el govern hi és per altres coses, i d'aquí el malestar generalitzat en tot el món rural.

Francisco Castro

DES DEL DRON

Votolock

L'última multa de trànsit que em van posar va ser a Catalunya. Fa dos estius i a traïció, a les 4 i escaig de la matinalda, amb nocturnitat i traïdoria. Anava una miqueta, gairebé gens, per sobre del que marcava el límit de velocitat i, de cop, un flaix em va enlluernar. Jo tornava amb la meva parella de les meves vacances catalanes, més feliç que un gínjol després d'uns dies d'amor a la vora de la platja, molt cava català i felicitat mediterrània. Havia matinat molt perquè tenia un compromís a Vigo i havia de creuar, literalment, l'Estat espanyol de punta a punta. Així que a una hora imprudent, impúdica, impossible, indecent, il·lògica, ens vam despertar, vam agafar el cotxe i tornàvem cap a casa. No anava pas gaire ràpid, ho juro, però aquell flaix em va enlluernar i cabrejar perquè sabia que, seguidament, m'arribaria la multa a casa. Així va ser. Amb estima, de la Generalitat. Una salutació i torni quan vulgui. Va ser en una carretera per la qual no passava ningú (a veure, qui hi hauria de passar, a aquelles hores de la matinalda). Però els cents d'euros no se'm van perdonar.

Si hagués sabut que m'havien de posar una multa, hauria posat una cara simpàtica. Posaria la llengua cap a un cantó o saludaria amb la mà, com fem als parcs d'atraccions aquests on ens deixem torturar en aquestes màquines horroroses i divertides i ens fan aquella foto que llavors veurem i que, és clar, no comprarem perquè hi sortim molt lletjos i amb cara espantada.

En fi, tot això era una introducció per, a part de dir-vos que la meva última visita a Catalunya em va sortir cara, que la DGT, que tant ens estima, que fa dècades i dècades que instal·la radars traïdors per tot arreu, fent anuncis que fan cangueli però que crec que no serveixen per a res (arribada la *nova normalitat* es tornen a constatar accidents i morts amb nombres i freqüències d'abans de la nova normalitat), aquesta mateixa institució caritativa obligarà que tots els cotxes destinats a passatgers i mercaderies tinguin instal·lat un sistema, des del juliol de 2022, de nom Alcolock (sembla un insult en alemany) que detectarà si vas passat d'alcohol i impedirà, en cas de positiu, que el cotxe s'engegui. Sembla

interessant i útil (i aprofito l'ocasió per dir-ho a la Generalitat que em va sancionar, que jo no havia begut, ho juro, la nit de la multa en qüestió).

Llegint la notícia sobre l'aparell que impedirà que conduïm si anem *alegres*, vaig pensar que caldria inventar-ne un de semblant per posar a cada urna electoral. Podríem dir-ne *Votolock*. El sistema, col·locat davant de cada urna, detectaria si la persona que va a votar està en condicions de fer-ho, és a dir, si està electoralment preparat per votar. Perquè podria ser que la persona que va a votar sigui algú que es mou per l'odi, o estigui ple de prejudicis racistes, o d'una altra mena com ara que els catalans són uns independentistes que cal exterminar, o per què parlar més llengües si ja tenim el castellà, coi.

El problema d'aquest sistema que gràcies a la meva estimada DGT aquí improviso és que hi hauria més pocs votants que podrien votar. Perquè hi ha massa gent infectada d'odi, de tendències interessades i de mitjana, o poca, informació. El *Votolock* explotaria. Així que res, oblidin-ho. I condueixin amb prudència.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Canvi climàtic i model de desenvolupament

Les conferències internacionals sobre canvi climàtic sempre creen expectatives que s'acaben frustrant. Acaba de passar amb el COP26 o cimera sobre el clima de Glasgow. Discursos afligits, cares de preocupació, evidències certes que ens dirigim al desastre, però postures excessivament diletants, absències que clamen al cel i sempre incompliments notoris d'allò acordat. És cert que no es guanyen eleccions amb mesures dràstiques per combatre el canvi climàtic, però no és menys cert que o bé el tema s'aborda de manera profunda i immediata o no hi haurà cap sortida raonable i ordenada. Els límits mediambientals es manifesten ja ara i ho són per a tots. És difícil ser exigent amb països pobres i emergents, quan la major part del problema l'hem creat amb el nostre desenvolupamentisme els països rics. El principal incomplidor dels acords, qui saboteja reiteradament la presa de decisions són els Estats Units, Xina o Rússia. Més enllà de les restriccions en les emissions de CO₂, autoimposades o la dotació de fons de reparació, l'autèntic problema de fons és un model econòmic basat en el creixement depredador dels recursos disponibles i que no ha tingut en compte les externalitats mediambientals que es generen. Duplicar el PIB mundial en una dècada o doblar cada quatre anys el consum d'energia és impossible de mantenir ininterrompudament en el temps. Per assolir el conjunt de països els nivells de desenvolupament i consum dels països de l'OCDE que s'estima que pot ser de 63.000 dòlars anuals per càpita el 2050, es necessitaria un PIB 15 vegades més gran que l'actual. De fet, avui la producció ja és 68 vegades la de l'any 1800. Estem parlant d'un món impossible fins per a la imaginació i l'optimisme més audaç. El problema estructural és que l'economia actual depèn per mantenir el seu equilibri del creixement constant. Una cosa que qualsevol ecòleg pot afirmar que no és ni tan sols possible de plantejar-se. Hem arribat al final del paradigma industrialista

dels darrers tres segles, es vulgui reconèixer o no.

El fenomen de l'escalfament global i el canvi climàtic que genera ha començat a mostrar evidències contundents i sostingudes en forma de catàstrofes climàtiques i en l'acceleració de processos de desertització. Els gasos d'efecte

La biosfera ha dit prou, i la reacció és encara notòriament insuficient

hivernacle provinents en la seva major part de l'abús d'una energia basada en els combustibles fòssils, a més de fer autènticament inhabitable moltes zones urbanes i empitjorar notablement la qualitat de vida i augmentar les malalties, provoquen una alteració atmosfèrica que està qüestionant de manera molt seriosa el nostre futur. Els combustibles fòssils, més enllà que tenen uns límits de reserves bastant

definites i que conceptualment es basen en la desraó de consumir capital i no renda, generen una contaminació insostenible, a més d'un augment de preus que els fan inviables en la mesura que es vagin generalitzant els estàndards occidentals de consum d'energia cap als països emergents i als menys desenvolupats. Amb el model de consum energètic occidental, no hi ha energia per a tothom a uns costos raonables. Ni d'origen fòssil ni provinent de les renovables.

A la fi de segle XXI, la temperatura mitjana global podria arribar a créixer fins a 5 graus si no se li posa remei i ja es considera acceptable que es limiti a 2, de manera que el desglaç dels pols i la pujada del nivell del mar més de 50 centímetres ens abocaria a catàstrofes immenses i poc predictibles. Lògicament, el canvi climàtic augmentarà la pobresa, disminuirà la producció agrícola així com la disponibilitat i accés a l'aigua potable. En quatre dècades, molts dels recursos minerals s'hauran esgotat (coure, estany, plata, zinc, mercuri i altres minerals estratègics). Com planteja Ramon Folch, "les preteses veritats fundacionals de la civilització industrial clàssica s'han revelat equivocades". Es va considerar que la matriu biofísica era aliena als processos econòmics, creient que els seus components essencials (aigua, sòl, clima...) eren "béns lliures irrelevantes". La consecució d'un nou equilibri de sostenibilitat global requereix la instauració d'un nou model de desenvolupament econòmic, social i ambiental. La biosfera ha dit prou, i la reacció és encara notòriament insuficient, com ho demostren la modestia i l'incompliment del Protocol de Kyoto de 1997 o de la Conferència de París del 2015. La cimera de Glasgow demostra que encara que més preocupats, som on érem. La sostenibilitat va posant en escac el model socioeconòmic i ambiental imperant, basat en l'excés, la desigualtat, el malbaratament i la imprevisió.

EXCLUSIU

PER A

SUBSCRIPTORS

D'EL 9 NOU

A partir d'ara,
teniu accés directe a

**L'HEMEROTECA
HISTÒRICA**

Entreu a el9nou.cat/historic-hemeroteca
un arxiu documental molt valuós
al vostre abast

Totes les notícies
des de
1978

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49**
o entreu a el9nou.cat/subscribe

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Miquel Erra

De l'amor,
la passió
o la soledat

Aparentment, el primer protagonista de *La vida autèntica*, la darrera novel·la de la sabadellenca Montse Barderi, és un home, Oliver Bou. Mediàtic autor de *bestsellers* policíacs, Bou, solitari descurat i consumat, accepta l'encàrrec d'un antic company d'escola –Pere Romeu, un triomfador i contrapunt d'ell mateix, amb una vida fàcil i hedonista– d'escriure unes cartes d'amor, en plena pandèmia, a la dona de qui s'ha enamorat. La destinatària és Roxana, un editora d'èxit, que s'acabarà convertint en objecte del desig del mateix escriptor.

La novel·la pren d'inspiració la història de Cyrano de Bergerac, per encetar així un singular joc a tres bandes. "Arriba un moment que tothom decideix ser qui vol ser", diu Marguerite Yourcenar en una de les cites que encapçalen el text, mentre Roxana es debat entre el que creu que vol i el que realment vol. No és estrany que a mesura que avança la lectura el protagonisme d'Oliver Bou es decanti cap a Roxana. *La vida autèntica* acaba resultant una reflexió sobre l'amor encarnada en tres personatges que es necessiten mútuament –

uns més que d'altres– i que només seran capaços d'abandonar el joc quan s'esdevé el gir final. D'alguna manera, *La vida autèntica* també explora les raons de la passió, i ho fa fins al límit: "La veritat oculta, la que tothom veu i ningú esmenta. De com ens arribem a mentir per no viure l'autèntica vida", escriu Barderi, que llança sobre el tauler de la vida un seguit de dilemes que posen en tensió el mateix joc amorós: el cos i la intel·ligència, el risc i la seguretat, la llibertat i el compromís, la solitud i la companyia.

Barderi és autora de 10 obres tant de literatura com de filosofia pràctica. El 2017 va publicar *Camí d'anada i tornada*, escrit amb Emma Vilarasau, i el 2018 el volum de relats il·lustrat *Dones úniques. Dones d'aquí que no podràs oblidar* (2018), un retrat de

86 dones dels Països Catalans de tots els temps. El 2019 va ser nomenada comissària de l'Any Teresa Pàmies i va guanyar el Premi Prudenci Bertrana amb la novel·la *La memòria de l'aigua* (Columna), i el 2020 va publicar *Manual d'amor aristotèlic per a dones del segle XXI* (Destino). En aquesta última novel·la no es limita a explorar els sentiments amorosos. També proposa un viatge literari, gairebé filosòfic, a través de les lectures de l'Oliver i la Roxana, d'un notable gruix intel·lectual, fet que exigirà la implicació del lector.

LA VIDA AUTÈNTICA

Autora: Montse Barderi
Editorial: Columna Edicions
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021
Nombre de pàgines: 288

Pere Martí i Bertran

Moments
poètics

El darrer llibre de Teresa Costa-Gramunt (Barcelona, 1951) és una petita joia (pel format, el disseny, les il·lustracions i, és clar, els poemes) que no em puc estar de recomanar-vos.

Es tracta de 37 poemes, d'extensió diversa i escrits en versos lliures, distribuïts en quatre apartats, escrits en moments diferents, com apunta la datació que tanca l'epíleg; molt aclaridor, cal dir-ho, sobretot pel que fa a la polisèmia (augmentada pels usos metafòrics que en fa l'autora i n'ha fet la poesia al llarg dels segles) de dos mots claus en el poemari: estrella i llum. El primer, "L'any de l'estrella", dona títol al volum i està format per 12 poemes, i 3 il·lustracions, en què les estrelles, reals o no, hi tenen un paper important i hi esdevenen símbols de vida, de mort, de país... El segon, "Temps que va ser", també inclou 12 poemes, i 2 il·lustracions, que gosaria qualificar d'intims, escrits a partir de moments-records familiars que transcendeixen, perquè tothom se'ls pot fer seus. El tercer, "Poemes que no hauria volgut escriure", consta de 4 poemes, i 1 il·lustració, que podríem qualificar de circumstàncies, almenys en relació a la resta, si no fos que, com recorda Oriol Pi de

Cabanyes al pròleg i amb paraules de Goethe, "Tots els poemes són poemes de circumstàncies." (p. 12), ja que ens parlen de dolor, de dol, de víctimes d'injustícies... Uns poemes que, com indica el títol, l'autora mai no hauria volgut haver d'escriure i que s'allunyen de la lluminositat, de la vitalitat, del goig que trobem en la majoria dels altres. El quart, "Càntic o oració", té 9 poemes, i 3 il·lustracions, que comparteixen un alt grau de transcendència, de simbolisme, potser de misticisme i tot, presents en els temes i en el llenguatge, molt més metafòric i en algun moment hermètic i tot. Val la pena destacar que el volum també inclou tres textos molt útils per comprendre millor els poemes: el pròleg, titulat amb encert "Una arriscada poesia de la innocència", que apunta les grans línies de la poesia de Teresa Costa-Gramunt; l'epíleg, de l'autora, titulat, també amb encert, "Llum que desperta", que ens eixampla o aclareix lectures que haguéssim pogut fer d'alguns dels termes fonamentals dels poemes, i unes "Endreces", amb els noms dels destinataris o inspiradors d'alguns dels poemes, sobretot familiars.

L'ANY DE L'ESTRELLA

Autora: Teresa Costa-Gramunt
Il·lustradora: Adelaida Murillo
Editorial: Trípode
Col·lecció: "Poesia"
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021
Nombre de pàgines: 75

NOVETATS EDITORIALS

'Suspens'
Patricia Highsmith
L'Altra Editorial

Rebre consells de l'escriptora més gran de la novel·la negra contemporània pressuposa que podem escriure bé com ella? Segur que no, però és molt interessant que –coincidint amb el seu centenari– es publiqui aquest text en català de la creadora de Tom Ripley. Hi diu el que cal per escriure una bona novel·la negra, però hi parla també de fracassos.

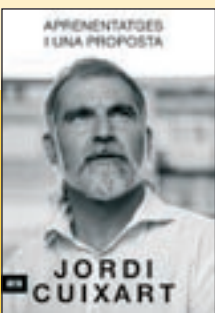
'El mètode Catalanotti'
Andrea Camilleri
Ed. 62

Es va acabant la publicació de totes les novel·les protagonitzades pel comissari Montalbano, traduïdes el català. L'antepenúltima és aquesta, que no fa cap referència als catalans sinó al cognom d'un director de teatre. És qui munta una obra amb els aficionats de Vigata, sobre les dificultats de la vida actual. I es complicarà, és clar, amb un assassinat.

'Entre les ombres'
Xulio Ricardo Trigo
Crims.cat

Un nou cas de la fotògrafa Erika Ernemann, ambientat al Berlín de la Guerra Freda. Som a finals dels anys 60, ella ha deixat la policia i està pensant a suïcidar-se, quan li arriben informacions sobre els assassins que persegueix des de fa anys. Aquests tenen a veure, pel que sembla, amb la mort de tres joves models de la revista *Vogue*.

'Aprentatges i una proposta'
Jordi Cuixart / Ara Llibres

Un llibre que és fruit, en part, dels dietaris que Jordi Cuixart va escriure sobre la seva experiència a la presó i que ara ha ordenat. Les qüestions personals i col·lectives es barregen en aquesta part. Però alhora, el llibre fa una proposta de futur, de com el president d'Òmnium entén que es pot recuperar l'energia col·lectiva que va fer possible l'1-O.

'República i Guerra Civil a Catalunya'
Pelai Pagès / Ed. Laertes

Un llibre de síntesi per a aquells que vulguin tenir, en un sol volum, una panoràmica del que va passar al nostre país des de l'any 1934 fins al 1939. És a dir, des dels Fets d'Octubre i la proclamació de la República Catalana fins a l'ocupació franquista. Tot plegat, de la mà d'un historiador de referència en el coneixement d'aquest període convuls.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Església de Caldes

“ De la meva àvia tinc un record vivíssim, enlluernador. Era de Caldes de Montbui i morí als noranta-sis anys. Era una dona alta i forta, neta, treballadora, d'un caràcter impressionant, la flor del país. [...]”

Jo no he conegut mai una persona més catòlica que la meua àvia. Però tampoc no he vist una altra persona que renegués tant. No sabia pas de lletra, però anava a missa cada dia a Santa Maria amb els rosaris i el llibre, que no obria, naturalment, mai. Quan tocaven el tercer toc i veia que se li feia tard per a oir missa, es posava a renegar d'una manera que tenies la sensació que s'ensorrava la religió. A l'església deia parenostres pel seu home, pel Xic, del qual conservava moltes coses, perquè l'estimava amb deliri.

Morí tranquil·la, amb una impàvida serenitat. Quan veié la família al voltant del llit, angoixada, ploriquejant, s'incorporà i preguntà, sorpresa:

— Però no havíem quedat que anàvem al cel? ”

Josep Pla

AUTOR

Josep Pla
(1897-1981)

OBRA

'Tres artistes.
Manolo, Rossinyol,
Mir'
Obra Completa, 14
Ed. Destino, 1970

INDRET

Església de Santa
Maria

MUNICIPI

Caldes de Montbui

COMARCA

Vallès Oriental

Santa Maria és l'església parroquial de Caldes de Montbui. Es va començar a construir a la darrera del segle XVI, i no va ser fins al 1714 que van acabar les obres. Es tracta d'una església d'una sola nau de 51 metres de llargada, 23 d'amplada i 22 d'altura, amb 12 capelles laterals amb arcades de mig punt. La portalada d'estil barroc, iniciada per l'escultor francès Pierre Ruppin i represa pel calderí Pau Sorell, es considera una de les obres mestres del barroc català. Al seu davant, podem llegir les confessions que l'artista Manolo Hugué va fer a Josep Pla (Palafrugell, 1897- Llofríu, 1981) parlant de la personalitat de la seva àvia, filla de Caldes.

AMADALVAREZ (WIKIMEDIA COMMONS)

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

197

LÈXIC

Bells indrets (III)

Aquestes dues últimes setmanes hem vist topònims d'arreu que significaven o significaven 'lloc bell', és a dir, bonic. A vegades el més transparent i simple es diu ja d'entrada perquè el públic s'enganxi al discurs o al text i continuï prestant atenció. Nosaltres ho hem deixat per al final. El que volem dir és que, si al començament vam veure dos topònims que poden ser críptics per a les orelles i als ulls actuals (*Bellver* i *Bellesguard*), avui en veurem un que no cal explicar gens: *Bell-lloc*.

Bell-lloc, a part de ser topònim, és també cognom –com en el cas de *Bellver*–. Deu ser per això que trobem aquest nom en molts indrets, de nord a sud, des de la Catalunya del Nord

fins al País Valencià, sense deixar-nos l'illa de Menorca. Potser és el poble de Bell-lloc d'Urgell, prop de Lleida, que ens resulta més conegut. També cal esmentar un llogaret de Santa Cristina d'Aro (Baix Empordà) i un altre de la Roca del Vallès. En aquest mateix últim poble hi trobem una masia i un antic castell homònims. I, a Menorca, son Bell-lloc és una possessió de Ferreries.

Al País Valencià aquest cognom i aquest topònim prenen sovint la forma *Benlloc*, com és el cas del poble de la comarca de la Plana Alta. Així mateix, el *benlloc* és una varietat d'arròs més resistent i de millor rendiment que les formes menys seleccionades.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

L'infal·lible
artista
orquestra

El conegudíssim club dels 27, edat a la qual han mort els seus membres, hauria de tenir altres xifres homologables, encara que per noms i longevitat no fossin tan cridaners com el que integren Cobain, Hendrix o Winehouse. El dels 39, que no deixa de ser una edat fastigosament baixa per marxar, tindria a noms igualment fonamentals en el món de la música com Dina Washington o Dennis Wilson, però també a un individu multidisciplinari que, a més de ser virtuós del jazz, va ser conegut sobretot per una obra literària immortal.

Boris Vian va saber aprofitar tan bé el temps vital que es va acabar dedicant professionalment a la cultura tot i tenir la carrera d'enginyer. La seva sobreproducció com a novel·lista va ser tan elevada que l'any que l'any en què va debutar, el 1946, va fer-ho amb tres obres, una de les quals *Escopiré sobre les vostres tombes*, va ser publicada amb el pseudònim de Vernon Sullivan i la invenció que es tractava d'un autor nord-americà i ell n'era el traductor. El contingut sexual i violent del llibre li van portar problemes, sobretot després que se'n trobés un exemplar en un domicili on hi havia hagut un crim passional. La poca cintura mental de l'època li va comportar una condemna per ultratge als bons costums, com si l'escriptor hagués incitat l'autor del crim a realitzar-

lo pel sol fet d'haver creat aquella obra. Recordo que quan vaig llegir-la gairebé fa tres dècades em vaig veure empès a seguir-li les passes amb la resta de producció criminal que havia publicat La Magrana a través de la seva col·lecció 'La Negra', competència directa de Seleccions de la Cua de Palla d'Edicions 62. El costum de Vian

d'utilitzar pseudònims ha permès que se li'n comptabilitzin una vintena llarga, que va utilitzar no només per fer novel·la, sinó també, poesia, teatre, contes o cançons. Entre aquestes últimes s'hi compten *hits* com *Le déserteur* o *Fais-moi mal Johnny*, conegudes per la seva traducció també al català. Però si una cançó ens ha fet conèixer de retruc a Vian és el *Lobo-hombre en París* que La Unión va popularitzar a mitjan dècada dels vuitanta, i on el grup madrileny s'inspirava en el conte del *Le loup-garou*, en què s'inverteix la llegenda de l'home llop i és l'animal qui es converteix en l'home Denis per freqüentar la nit parisenc. A més, Vian va excel·lir a l'hora de conrear el surrealisme, va ser trompetista i cantant, director artístic de Philips per un catàleg igualment jazzístic i va actuar en cinema. Vaja, que aneu a saber què ens hauria ofert en el futur en cas de no morir prematurament a causa de problemes cardíacs que havia patit ja des de ben jove.

Dijous, 21 de novembre de 1946.
Boris Vian publica 'Escopiré sobre les vostres tombes' amb el pseudònim de Vernon Sullivan

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

PET SHOP BOYS 'Actually'

EMI, 1987

El *dance pop* o música de ball amb molta electrònica era el que triomfava més als anys vuitanta del segle passat. I els rockers de tota la vida s'ho miraven arrufant el nas. Fins que van sorgir els Pet Shop Boys, que van ser la perfecta excusa per dir que la música electrònica també estava bé.

Actually és el segon disc, i un dels millors, d'aquest duo format per Neil Tennant, veu, i Chris Lowe, manipulador de tota classe de màquines musicals. Per què van agradar tant, els Pet Shop Boys? Perquè enmig de l'electrònica no es van oblidar mai de la melodia. I perquè els que entenien anglès podien escoltar unes lletres polítiques molt elaborades, crítiques amb el poder (l'anglès, en aquest cas) i més aviat pessimistes. La cançó més famosa del disc és "Rent", que va sonar molt a la ràdio, i tracta de la vida d'una prostituta, però la meua favorita és "What Have I Done to Deserve This?", on

Tennant fa un duet amb Dusty Springfield, una famosa cantant dels anys seixanta. També estan molt bé la primera, "One More Chance", "It's a Sin" i "Kings Cross", que parla de la sida. Els arranjaments és una altra de les característiques destacades del disc, i aquí hi juga un important paper la col·laboració de dos pesos pesants de la música en general: Angelo Badalamenti, compositor de les pel·lícules de David Lynch, i el gran Ennio Morricone. Amb aquesta gent no es pot fer un mal disc.

NOTES

El nou disc de Rosalía es dirà 'Motomami' i sortirà el 2022

Els seguidors de Rosalía estan d'enhora-bona. I és que ja hi ha data per al llançament del tercer disc de l'artista catalana més internacional del moment. El nou àlbum, tal com va avançar dimecres Rosalía a través de les xarxes socials, es publicarà durant el 2022 i es titularà *Motomami*, que curiosament és també el nom de l'empresa de *management* creada per l'artista el 2019 i que té com a administradora única la seva mare, Pilar Tobella. L'anunci de l'arribada del nou disc es va fer amb un *teaser* de 16 segons del que podria ser un dels senzills d'aquest nou treball. *Motomami* serà el tercer àlbum de

l'artista de Sant Esteve Sesrovires, després de debutar amb *Los Ángeles* (2017) i de fer el salt internacional amb *El mal querer* (2018). A part dels *llargadurades*, durant aquests darrers quatre anys l'artista catalana també ha tret uns quants *singles* com el *Milionària* –en català– i ha col·laborat amb patums com Travis Scott (un dels principals referents de la música urbana mundial) i cantants de reggaeton com Bad Bunny o J Balvin. També ha gravat al costat d'estrelles del pop actual com Billie Eilish, amb qui va cantar el tema *Lo vas a olvidar*. També va enregistrar *Barefoot in The Park* amb James Blake, un dels músics que ella mateixa va reconèixer que més l'han influenciat mai, i va publicar amb Ozuna la cançó *Yo x Ti, Tu x Mí*, un dels seus temes més exitosos. El 2022, més. Paraula de Rosalía.

EL TEST

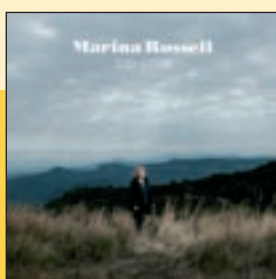
Núria Conangla

Primer instrument que vas tocar? El violoncel. **Primer grup del qual vas formar part?** Duet Líria (violoncel, guitarra i veus). **Primer concert en directe?** Quan feia 1r d'ESO amb un quartet de corda de la Garriga. **Primer disc que et vas comprar?** Un d'un quartet d'homes de Barber Shop que vaig descobrir i em va encantar. **Quants discos tens?** Uff! A casa meua n'hi ha la tira! **Salva'n tres.** La banda sonora de *La La Land*; la banda sonora de *The Legend Of Zelda*, i els *Concerts de Brandenburg* de J. S. Bach. **Grups o músics de capçalera.** Michael Jackson, Queen, Elton John. **Un concert (com a públic) per recordar.** Un concert de la cantant francesa Jain a Le Zénith de París el 2019.

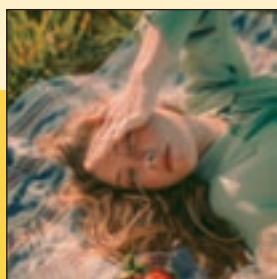
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

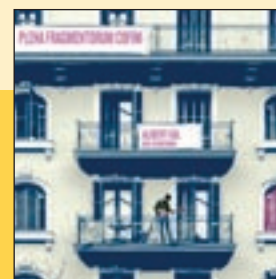
MARINA ROSSELL '300 crits'

Una de les veus més representatives de la música catalana de tots els temps torna a l'atac. I ho fa amb un disc on adapta al català moltes de les cançons més conegudes de la França del segle passat. A part, també hi ha alguna peça pròpia com l'homònima *300 crits* o *Morir d'un llamp*, on col·laboren Maria Hein i Ferran Palau (vegeu el disc següent). La foto de la portada, per cert, és feta al Pla de la Calma amb el Tagamanent de fons. Ah! I el disc és el 25è treball d'estudi de Rossell. Les noces d'argent, doncs, discogràficament parlant, són de luxe.

MARIA HEIN 'Continent i contingut'

Maria Hein és un dels nous tresors de la inesgotable font de talent que últimament brolla des de l'illa de Mallorca. En el seu disc de debut, *Continent i contingut*, hi toca la guitarra, els teclats i el piano i a més hi posa una veu dolça i pura que només balla a *Estrés acumulat*. I quan diem que *balla* és perquè la veu de Hein és l'antònim d'estrès, ja que el que encomana és calma i serenor. El primer treball de la cantautora de Felanitx, un àlbum d'aquells atemporals amb un deix de nostàlgia, inclou deu cançons i qui les ha produït és Ferran Palau. I sí, es nota.

ALBERT GIL AKA RUDEMOD 'Plena Fragmentorum Cofini'

Primer ho va provar Ricky Gil i ara qui debuta en solitari és el seu germà Albert (Brighton 64, Los Brigatones, Matamala o Chest). I tot i que s'ha fet esperar, l'estrena és generosa ja que es presenta amb un disc amb 17 cançons on barreja temes que estaven perduts en calaixos de fa anys amb d'altres escrits durant el confinament. Com a curiositat, també inclou la versió "Coristes i numismàtics", de Jaume Sisa, on canta al costat del seu germà Ricky. Ah! Tot i que els dos germans Gil han tret discos en solitari, els retornats Brighton 64 no han cessat les hostilitats.

TECNOLOGIA

Marketing4ecommerce.net / AMIC

Com triar les xarxes socials adequades per a la teva botiga en línia

Les xarxes socials s'han convertit en una eina essencial per vendre un producte a internet, ja que permeten establir una connexió directa amb els teus potencials clients sense intermediaris. No obstant això, tenir presència en totes les xarxes no sempre assegura l'èxit. Per què? Perquè existeix una xarxa social que s'adapta millor que una altra al teu negoci. T'expliquem com triar les xarxes socials adequades per a la teva botiga.

Les millors xarxes socials per al teu negoci:

Facebook

La xarxa social més gran del món és una de les millors alternatives per donar a conèixer el teu producte a través de la creació d'una *fan page* o la possibilitat de pagar per anuncis de la teva empresa.

Twitter

És una plataforma de comunicació molt directa, especialment quan es tracta de resoldre dubtes amb un client en temps real.

Pinterest

Té molt potencial visual, per la qual cosa resulta ideal per a empreses de moda, art o joieria.

Instagram

Permet un contacte més directe amb el client i potencia el factor visual del producte.

TikTok

Permet interactuar amb el perfil i convidar-lo a promocionar el teu producte a través dels reptes virals.

LinkedIn

La xarxa social *professional* permet actuar d'una forma més comercial aportant un valor a cada pas per atreure contactes i possibles aliances.

Triar la millor xarxa social per a la teva botiga en línia requereix anàlisi, però també paciència, especialment quan es tracta de trobar el millor mitjà per potenciar el teu producte.

Consells per triar les xarxes socials de la teva 'e-commerce'

- Fixa't en els teus competidors, detecta les seves fortaleses i febleses per aprofitar-les a favor teu. Coneix la teva audiència: detecta el teu públic objectiu i analitza on està abans de decantar-te per una xarxa social o una altra.

- Tingues paciència: una vegada hagis triat una xarxa social, espera dos mesos per treure conclusions.

- Contractar els serveis d'una agència de xarxes socials es converteix en la millor alternativa si vols apostar a cop segur.

- Tenir presència en totes les xarxes socials no t'assegurarà l'èxit. Si no tens una estratègia definida i no persegueixes cap objectiu, pot ser que no obtinguis els resultats esperats.

Tecnonews/AMIC

Com s'evitaran els accidents de trànsit?

Hi ha estudis que ens indiquen que els accidents de trànsit tenen el seu origen en un error humà en un 90% de les ocasions aproximadament. Es preveu que el vehicle autònom serà clau per a l'augment de la seguretat i comoditat dels ocupants del vehicle.

Avui dia no existeix el vehicle completament autònom, però els fabricants estan contínuament innovant i dotant els vehicles de sistemes molt sofisticats, amb un nivell tecnològic molt avançat, amb la finalitat de reduir el nombre d'accidents de trànsit, ferits i víctimes.

Aquests sistemes es denominen ADAS (Advanced Driving Assistance Systems) i són la base per a la conducció autònoma.

En el mòdul 5 del màster ELTICA impartit per professionals del sector i que es pot trobar en el catàleg de la fundació UPC s'expliquen els conceptes necessaris per a la implementació d'un

cotxe autònom, partint dels ADAS, passant pels diferents nivells de conducció autònoma, les tecnologies necessàries per implementar-los i explicant tots els seus blocs arquitectònics. A més, es tractaran les implicacions ètiques que s'amaguen darrere de l'ús de vehicles autònoms, factor clau i poc esmentat en general. D'altra banda, també es descriu el nou model de serveis de mobilitat que ja està en marxa en moltes ciutats i que és d'interès general. Finalment, cal destacar la importància de la intel·ligència artificial, on en el màster ELTICA es veurà quin rol jugarà en el cotxe autònom del futur, cada vegada menys llunyà.

Una de les empreses capdavanteres en el desenvolupament de sistemes ADAS és la companyia Seat/Cupra, que intervé principalment en el desenvolupament del mòdul de vehicle autònom del màster ELTICA.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

DEROGACIONS O RETOCS

L'Enquesta de Població Activa (EPA) del tercer trimestre d'aquest any està carregada de titulars. Segons les dades de l'informe trimestral, Espanya ha tornat a superar els 20 milions de treballadors en actiu i arriba a la taxa d'atur més baixa des que va esclatar la crisi sanitària pel coronavirus. Hi ha 854.000 persones més treballant que fa un any, 127.000 aturats menys que el trimestre anterior i 306.000 menys que l'any passat a aquestes alçades de l'exercici. Catalunya lidera tant la creació d'ocupació com el descens de l'atur. Tot serien bones notícies si no fos perquè cap d'aquests grans avenços ha contribuït a treure Espanya, ni tampoc Catalunya, de la posició capdavantera a Europa en nombre de desocupats. L'Estat espanyol juga la Champions League de l'atur, i només Grècia s'apropa al 14% de taxa de desocupació espanyola en aquesta trista competició.

Les notícies favorables de l'enquesta de població activa han coincidit, capricis del calendari, amb el fort debat intern en el govern espanyol sobre la necessitat de derogar la reforma laboral o sotmetre-la només a variacions cosmètiques. És un debat que, si bé és apassionant, s'acabaria ràpid si s'atenguessin als compromisos dels partits que governen a l'Estat. La reforma ja hauria d'estar derogada si el que es diu en actes de partit i en campanyes i programes electorals s'hagués complert. Si no abans, si les paraules –dites i escrites– no se les endugués el vent, la reforma que es va fer l'any 2012 ja seria història. Però no s'ha derogat i la reforma sembla donar per a moltes històries.

Un petit *flash back* per emmarcar d'on ve la situació actual. Any 2012, amb un atur per sobre del 24% en plena davallada econòmica per l'enfonsament d'un sistema econòmic llavors massa dependent de la construcció, un sector financer contaminat per préstecs que no li serien retornats en un context de crisi global. L'ocupació no aixecava cap. Ni el país. Tots els camins conduïen a un rescat que els països rics d'Europa no estaven disposats que fos de franc. Calien reformes en àmbits diversos, també en el laboral.

No semblava il·lògic. El campió europeu de l'atur bé hauria de fer alguna cosa diferent per deixar de tenir aquesta condició. El diagnòstic era cert: calia canviar el marc laboral perquè era obvi que el vigent no donava resultats. Amb els anomenats homes de negre vigilant, es va fer una reforma que, objectivament, estava més inspirada en les demandes empresarials que no pas en les dels treballadors. S'abaratia l'acomiadament en nom de la necessitat de trencar amb una dualitat del mercat laboral amb treballadors fixos molt protegits i temporals molt desprotegits. Es donava més poder a l'empresari en les modificacions de les condicions laborals. Aparentava una desregulació amb l'objectiu de procedir a una devaluació via salaris que, si ja era qüestionable en un context de gran crisi econòmica, encara ho era més en períodes de recuperació. La reforma es fixava més en les vies de sortida del mercat de treball que no pas en les vies d'entrada. I, passats gairebé deu anys, és

perceptible que els objectius que argumentaven els governants del moment –no els ocults, sinó els públics– no es poden donar per complerts.

El mercat laboral continua estant marcat per taxes d'atur molt més elevades que la mitjana, persisteix la dualitat en la protecció entre treballadors fixos i treballadors temporals, la temporalitat en la contractació tendeix a l'alça i els salaris creixen per sota de la productivitat –com recordava l'economista Miquel Puig en aquestes pàgines d'*El 9 Magazín* la setmana passada–. El marc de les relacions laborals es va dinamitar i els bocins que van quedar de l'explosió no han pogut reconstruir-se.

Es digui derogació o es digui modificació dels "aspectes més lesius", com li agrada dir al partit majoritari del govern quan parla en tant que govern (quan parla en tant que partit en diu directament derogació i se n'atribueix la paternitat), no és arriscat assenyalar que si la reforma de 2012 no ha aconseguit els objectius (almenys els que es deien públicament) ha de passar per un canvi que no sigui únicament cosmètic. Seria desitjable que fos més equilibrat que l'anterior i que no s'enviés a la desprotecció un ampli col·lectiu laboral. El concepte de treballador pobre s'ha anat desenvolupant a l'aixopluc d'aquesta reforma perquè quan es parlava de la distància de protecció entre treballadors fixos i temporals es va tendir a igualar les condicions per sota. La reforma va sorgir en un moment de crisi (i, de fet, alguns aspectes han estat vàlids quan hi ha hagut l'emergència sanitària, com la flexibilitat que han atorgat els expedients de regulació temporal d'ocupació), però ara que s'espera una etapa de recuperació seria desitjable que s'assagesin fórmules laborals que s'apropin més a l'objectiu de posar fi a les disfuncions que, sens dubte, té el mercat laboral campió d'Europa en atur. I seria desitjable que fos amb una empena decidida de tots els sectors, empresarials i també polítics. Això a l'Espanya del segle XXI és demanar massa, però seria una bona base perquè les EPA trimestrals donessin titulars tan favorables o més que les que es van conèixer la setmana passada.

INDICADORS

Baixa la venda de vehicles

El nombre de turismes matriculats a Catalunya ha arribat a les 8.469 unitats a l'octubre, segons les dades publicades per les patronals del sector. La xifra representa una caiguda del 29,5% respecte al mateix mes de 2020. A l'Estat, les matriculacions han caigut un 20,5%. A Catalunya, s'han matriculat 89.790 turismes en els primers deu mesos de l'any, un 7,8% menys respecte al mateix període de l'any anterior.

Alça de preus exportadors

El preu de les exportacions de productes industrials continua la tendència a l'alça, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). La taxa anual de l'índex de preus d'exportació ha arribat al 12,7% al setembre, gairebé dos punts més que a l'agost i la més alta des de l'inici de la sèrie, el gener de 2006. L'increment s'explica per l'augment dels preus de l'energia i els béns intermedis.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

El pilot automàtic

En parlar i moltes vegades sense adonar-nos-en, utilitzem un recurs lingüístic que són les metàfores. Per exemple, què vol dir que la nostra vida va en pilot automàtic? Dir "pilot automàtic" ens porta a una situació en què volem explicar una altra cosa, però ens serveix.

Quan volem en avió, per exemple, hi ha moments del viatge en què el pilot posa l'aparell en "pilot automàtic", i això què suposa? De manera senzilla podríem dir que l'avió "va sol", seguint un programa preestablert i après.

Quan diem que nosaltres estem en pilot automàtic vol dir que reaccionem, que no som amos de nosaltres. Ens governen els estímuls, els condicionaments, el fer les coses com sempre, segons el que s'ha après, com si només hi hagués aquesta manera de fer. Estem atrapats a fer, fer, fer i ens podem angoixar o cansar o estressar amb més facilitat. Això és el famós pilot auto-

màtic, aquesta manera inconscient en què caminem per la vida, sense adonar-nos del que fem ni cap on ens dirigim.

Un estudi de la Universitat de Harvard va revelar que el 47% del nostre temps estem en aquest estat, és a dir, no estem presents a la meitat de les nostres vides! Que fort, no?

Els estudis indiquen que normalment estem pensant en el passat, que pot despertar la tristesa; o en un futur, que s'associa amb l'ansietat, amb la preocupació. En poques paraules, patim per allò que ja va passar o pel que encara no ha passat o potser no passarà, qui sap.

El pilot automàtic es coneix com a "ment de mico", ja que representa els pensaments en la nostra ment, que salten d'una banda a l'altra

com un mico ho fa a les branques dels arbres. La diferència és que a la ment aquest moviment és incessant, sense treva, sense descans. Estar pensant d'aquesta manera no ens dona temps per enfocar la nostra atenció en allò que fem mentre ho fem. Vet aquí l'automatisme.

Ens perdem de gaudir de les petites i simples experiències de la vida, des de prendre una dutxa calenta fins a donar-te un minut per fer una abraçada a les persones que vols i el més important, realment sentir-ho.

Mindfulness és una invitació que t'aturis i respiris, i amb aquest respirar, connectis una vegada i una altra amb el moment present, amb la teva consciència, amb aquest *adonar-te* de quina és la manera com estàs triant viure la teva vida i gaudir d'estar present en qualsevol activitat quotidiana per més simple que sigui. Com assaborir el menjar, sentir els teus passos en caminar, reconnectar amb el teu cos i el seu llenguatge, estar present per sentir les emocions amb equanimitat, ja siguin agradables o difícils, i gràcies a aquesta atenció deliberada puguis aprendre a ser observador dels teus pensaments i escullis quins aporten i quins no al teu benestar.

Mindfulness no és màgia que arreglarà tots els teus problemes, però sí que és l'inici d'una actitud de responsabilitat, on tries fer-te càrrec de reconèixer i acceptar les coses tal com són. Es tracta de començar per enfocar la teva atenció en el moment present, de despertar la teva vida, d'adonar-te en quin lloc ets ara i ser més conscient amb el que realment és beneficiós per a tu i per al món en general.

Quan desenvolupem consciència, ens despertem en aquest moment present. I ser conscients al present ens dona el poder de canviar tota la nostra vida.

Mindfulness ens permet parar, veure amb claredat i respondre en lloc de reaccionar.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 05-11-2021 a l'11-11-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Amb tres planetes per Casa VIII, vius un període de reflexió i de contenció material. Tot porta a l'estalvi. Vols fer canvis dietètics i deixar enrere alguns mals hàbits.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Temps per al benestar, per reafirmar-te en les teves conviccions i per restablir l'economia. Si hi havia tensions amb la família política, es pot donar una aproximació.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Moment molt actiu pel que fa al sector laboral, amb més feina del que és habitual. També ets més conscient que t'has d'actualitzar per avançar i apostes per la formació.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Amb diversos planetes per Casa V, l'amor predomina dins els teus pensaments. Si tens parella, viviu un moment de canvis positius i si no en tens, coneixes algú interessant.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Venus a Casa VI pot ajudar a alleugerir un mal. L'amor pot sorgir a la feina, ja que una persona amb qui tractes habitualment pot apropar-se per iniciar una relació.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Hi ha assumptes relacionats amb els fills que s'han de resoldre com més aviat millor. T'agradaria implementar novetats al teu lloc de treball, per sentir-te més a gust.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Venus a Capricorn inclina a un temps per prendre més contacte amb la realitat i assolir una millor gestió de l'economia. Podries plantejar-te treballar des de casa.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

La Lluna Nova al teu propi signe obre un període en el qual pots experimentar una millor connexió amb les emocions. Penses a embarcar-te en un projecte laboral en solitari.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

L'economia pot veure la llum al final del túnel. Mostres interès a invertir diners en borsa o en criptomonedes. Et reafirmes amb més seguretat davant els que et qüestionen.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Venus al teu signe pot oferir-te un extra d'encant personal i que sorgeixi alguna persona amb interès romàntic. Més vida social amb nous contactes i possibles amistats.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Pots sentir que algú de la família no entén les teves necessitats i poses distància per no perdre energia. Nous contactes amb els quals tens una bona connexió intel·lectual.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Nous amics en un viatge. Bona connexió per les xarxes socials amb persones estrangeres. No deixis que pressions externes et creïn ansietat. Posa límits a la manipulació.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'El buen patrón'

De Fernando León de Aranoa.

Balances
desequilibrades

Després de la seva ovacionada projecció en la secció oficial del 69è Festival de Sant Sebastià, *El buen patrón*, de Fernando León de Aranoa, acaba de ser escollida com a candidata espanyola als Oscars a millor pel·lícula estrangera. El darrer film del director de *Los lunes al sol* ha comportat el retrobament de l'actor Javier Bardem, el mateix director i el productor Jaume Roures (Mediapro) quinze anys després d'aquell film que va marcar tota una època. El realitzador madrileny duu a terme a *El buen patrón* el retrat paròdic d'un model d'empresariat hispà des de l'àmbit de la ficció en un registre de comèdia ben divertida, però inofensiva. Aranoa no perd la petjada social que ha caracteritzat sovint la seva filmografia i ara se centra en la vida del propietari de Básculas Blanco, Julio Blanco (Javier Bardem), que farà tot allò possible per guanyar un premi regional a l'excel·lència empresarial.

Aranoa no acaba de trobar el to en un film desequilibrat tan escorat cap a la sàtira com cap al sàinet. Crec que la necessitat de ser divertit i dir ocurrences malbarata el retrat punyent d'un prototipus d'empresari. S'agraeix la voluntat de fer un cinema contemporitzador, que prengui el pols al moment històric, però hom té la sensació que acabes de veure una pel·lícula social en sintonia amb

el moment polític actual centrat en el postu-reig, la intranscència i els titulars buits de contingut. Aranoa passa de llarg d'entrar a reflexionar sobre la classe treballadora, les relacions laborals en el lloc de treball o el drama de l'atur. A estones es mostra incisiu, en el millor estil Berlanga, però sovint gasta pólvora mullada per buscar l'efecte rialla sense conseqüències.

Això sí, tenim una gran actuació de Javier Bardem, molt caricaturesc en la seva extraordinària transformació tot fent d'empresari paternalista i intervencionista en la vida dels seus empleats, explotant la imatge d'empresari proper i preocupat que tracta els seus treballadors com a família seva. Un ésser tan carismàtic com abjecte, amb maneres de mafiós, movent els seus tentacles i influències, un gat vell que ha après a surfejar per damunt dels contratemps de l'empresa. Una imatge emblemàtica del film són les balances, logotip de l'empresa, l'equilibri just de pesos, una imatge simbòlica que Aranoa utilitza per deixar clara la idea que les balances d'aquest món estan trucades, manipulades. Una pel·lícula en el repartiment de la qual trobem també Óscar de la Fuente, Celso Bugallo, Almudena Amor –la nova revelació del cinema espanyol– o Manolo Solo.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

La violinista Alexandra Soumm interpreta Bruch a L'Atlàntida

Alexandra Soumm i l'Orquestra Camara Musicae. L'Atlàntida de Vic. Diumenge, 7 de novembre, 18h.

Torna a L'Atlàntida l'Orquestra Camera Musicae, aquesta vegada acompanyada de la jove violinista francesa Alexandra Soumm, amb una àmplia trajectòria internacional, que interpretarà el *Concert per a violí núm. 1, op. 26* de Max Bruch. A la segona part, l'orquestra, dirigida per Pablo González, tocarà la *Sinfonia núm. 2, op. 73* de Brahms.

Brossa arriba a Llevant Teatre

'Brossa és Brossa', companyia Pinya Bausch. Llevant Teatre, Granollers. Divendres, 5 de novembre, 20.00h.

L'espectacle és una creació original de teatre visual i musical basat en alguns poemes de Joan Brossa. La peça gira al voltant dels objectes quotidians i la seva acumulació com la causa del maltractament del planeta.

Guillem Albà, a Sant Celoni

'Jaleiu', amb Guillem Albà i la Marabunta. Teatre Ateneu de Sant Celoni. Dissabte, 6 de novembre, 18.00h.

Guillem Albà i els músics de La Marabunta conviden el públic a una festa d'humor, ritme i diversió. Albà, acompanyat de sis músics en directe, torna als escenaris amb *Jaleiu*, un espectacle que farà esclatar de riure a tothom amb un xou provocador i divertit.

CINECLUB

'Dotze micos'

CINECLUB VIC

9 de novembre de 2021 - 20h - L'Atlàntida

Estats Units, 1995 Dir.: Terry Gilliam. Ens trobem en un futur relativament proper. El món ha estat devastat per una pandèmia mundial provocada per un virus i els pocs supervivents que queden viuen sota terra. El convicte James Cole es presentarà voluntari per viatjar en el temps i obtenir informació sobre el virus,

que ha acabat amb pràcticament tota la població del planeta i que sembla relacionat amb l'exèrcit dels 12 micos. Un relat de ciència-ficció en el retrat decadent i demolidor d'una societat egoista i encaminada a la seva autodestrucció. Film on s'exploren els límits de la realitat, del seny i de la civilització.

CINEMES

EL ESPÍA INGLÉS

Regne Unit 2021. Dir. Dominic Cooke. Amb Benedict Cumberbatch i Rachel Brosnahan. Drama. Durant la Guerra Freda entre els Estats Units i Rússia, l'enginyer Greville Wynne s'infiltra com a espia en el MI6, servei d'intel·ligència britànic. Quan la crisi dels míssils cubans promet inclinar la balança a favor del país soviètic, Wynne començarà a treballar amb la CIA per filtrar informació sobre el pla que tenen en marxa els russos i així evitar una catàstrofe.

EL LOBO Y EL LEÓN

França 2021. Dir. Gilles de Maistre. Amb Molly Kunz. Aventures. Després de la mort del seu avi, Alma, una pianista de 20 anys, torna a la casa de la seva infància en una illa del Canadà. A l'illa, la seva vida fa un tomb quan rescata un cadell de llop i un cadell de lleó. A mesura que els animals creixen, tots tres formen un vincle inseparable, però el seu món aviat s'esfondra quan es descobreix el seu idil·li secret. El lleó és capturat i enviat a un circ ambulat i al llop se l'emporten uns científics per

investigar. El llop està decidit a trobar el seu germà lleó i a reunir la seva família. Una vegada junts, emprenen una extraordinària aventura a través del Canadà per trobar Alma.

EL SUSTITUTO

Espanya 2021. Dir. Óscar Aibar. Amb Ricardo Gómez i Vicky Luengo. Thriller. Any 1982. Un jove policia adobat en els barris més durs de Madrid accepta un destí en un poble de mar amb l'esperança de curar la seva filla i, de passada, guanyar una mica de tranquil·litat. Una vegada allà, es veu embolicat en la recerca de l'estrany assassinat de l'inspector al qual ha de substituir. Les perquisicions el portaran fins a un hotel de platja on una comunitat d'ancians nazis, reclamats per molts països per crims contra la humanitat, viu un retir paradisiac i feliç.

EL ÚLTIMO DUELO

EUA 2021. Dir. Ridley Scott. Amb Matt Damon, Adam Driver i Ben Affleck. Drama. Basada en fets reals, la pel·lícula se centra en el duel entre Jean de Carrouges i Jacques Le Gris, dos amics que es van convertir en rivals. Quan la dona de Carrouges, Marguerite, va ser assetjada per Le Gris, un càrrec que ell nega, ella no calla i l'acusa, un acte valent

i desafiador que posa la seva vida en perill. El consegüent duel a mort determina el destí de tots tres.

ETERNALS

EUA 2021. Dir. Chloé Zhao. Amb Angelina Jolie, Richard Madden i Gemma Chan. Ciència-ficció. Fa milions d'anys, els éssers còsmics coneguts com els Celestials van començar a experimentar genèticament amb els humans. La seva intenció era crear individus superpoderosos que fessin únicament el bé, però alguna cosa va sortir malament i van aparèixer els Desviantes, destruïnt i creant el caos al seu pas. Totes dues races s'han enfrontat en una eterna lluita de poder al llarg de la història. Enmig d'aquesta guerra, Ikaris i Sersi tractaran de viure la seva pròpia història d'amor.

FAMILIA FELIZ 2

Alemanya 2021. Dir. Holger Tappe. Animació. Per rescatar Bava Yaga i Renfield de les arpes de la caçadora de monstres Mila Starr, la família Wishbone es transforma una vegada més en un vampir, Frankenstein, la mòmia i l'home llop.

Amb l'ajuda dels seus tres ratpenats mascota, la nostra Família Monstre torna a recórrer el món per salvar els seus amics, fer nous monstre-coneguts i finalment adonar-se que "ningú és perfecte"... fins i tot aquells amb defectes poden trobar la felicitat.

LA CRÓNICA FRANCESA

EUA 2021. Dir. Wes Anderson. Amb Benicio del Toro, Frances McDormand i Jeffrey Wright. Comèdia dramàtica. Una carta d'amor al món del periodisme, ambientada en la redacció d'un periòdic nord-americà en una ciutat francesa fictícia del segle XX, amb tres històries interconnectades entre elles.

RON DA ERROR

Regne Unit 2021. Dir. Alessandro Carloni i Jean-Philippe Vine. Animació. Ambientada en un món en què els robots s'han convertit en els millors amics dels nens, conta la història de Barney, un nen d'11 anys que descobreix que el seu amic robot no funciona del tot perquè ha estat danyat durant el transport per al seu lliurament.

SANTOS CRIMINALES

EUA 2021. Dir. Alan Taylor. Amb Michael Gandolfini i Alessandro Nivola. Newark, 1960. Abans de convertir-

se en un dels mafiosos més coneguts dels Estats Units, Tony Soprano va haver de formar-se. Per a això, el jove Tony es posa sota la tutela de Dickie Moltisanti, el seu oncle. Així, la trama gira entorn de la joventut del famós gàngster i dels múltiples disturbis que van enfrontar les comunitats afroamericana i italiana de la ciutat. Preqüela de la icònica sèrie *Els Soprano*.

TRES

Espanya 2021. Dir. Juanjo Giménez. Amb Marta Nieto i Miki Esparbé. Drama. Una dissenyadora de so passa moltes hores sola gravant efectes, editant i barrejant. És un refugi on postergar les avariades relacions que manté amb la seva exparella, amb la seva anciana mare i amb els seus companys de feina. Encara que ella no ho sap, està començant a desincronitzar-se. Com si fos una pel·lícula mal sonoritzada, el seu cervell ha començat a processar el so més tard que les imatges.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Lazos	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Demon	-	19.00 (VOSE)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Ron da error (cat.)	-	17.30	17.30	-
	Madres paralelas	-	19.45	19.45	21.15
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	Dotze micos (VOSC)	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Eternals	17.45, 19.10 i 22.00	11.30 (ds.), 11.40 (dg.), 16.15, 18.00 i 22.05		18.30, 20.30 i 21.30
	Eternals (VOSE)	-	-		21.20
	Eternals (3D)	20.10	11.20 (dg.), 15.30 i 20.10		17.20
	El llop i el lleó	17.25 i 21.05	11.30 (dg.), 19.10 i 21.00		18.40
	El lobo y el león	19.15	11.20 (ds.) i 16.10		-
	Santos criminales	17.55, 19.40 i 22.30	15.55, 18.10, 20.25 i 22.40		19.15 i 22.00
	El espía inglés	22.55	22.50		22.00
	El último duelo	17.40 i 22.25	17.40 i 22.25		19.15 i 21.35

Familia feliz 2	-	11.35 (dg.)	-
Ron da error	17.40	11.45 (dg.), 15.45 i 18.35	17.35
Halloween kills	20.25 i 22.45	20.25 i 23.00	19.35
Venom 2: Habrá matanza	17.40 i 23.00	12.00 (dg.), 18.20, 20.10 i 23.00	17.25 i 20.10
La familia Addams 2: la (...)	17.25	11.40 (dg.), 13.45 (ds.), 15.40 i 17.25	17.30
Sin tiempo para morir	19.30 i 21.55	17.10, 19.05 i 22.00	18.15 i 21.30
Mediterráneo	17.45	20.35	19.50
Dune	19.55 i 22.45	15.45	-
La Patrulla Canina: la película	-	11.50 (dg.) i 15.30	-

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	Damas de hierro	20.00	20.00	19.00	-
	Lobster Soup	-	-	-	20.00 (Documental del Mes)

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	La familia Addams 2: la (...)	18.00	16.00	12.00 (VOSE)	-
	El último duelo	21.45	19.45	17.45	20.30
	El espía inglés	19.45	17.45 i 22.30	20.30 (VOSE)	18.30

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Edison	Petite Maman	19.00 (VOSE)	18.00	17.00 (VOSE)	-
	La crónica francesa	21.00	20.00	19.00	19.00

GRANOLLERS		De divendres a diumenge	De dilluns a dijous
Ocine	Venom 2: Habrá matanza	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15
	La Patrulla Canina: la película	16.00	16.00
	Eternals (Atmos)	17.45 i 20.45 / 16.00, 19.00 i 22.00	17.45 i 20.45 (dj. VOSE) / 16.00, 19.00 i 22.00
	Halloween Kills	16.00 / 18.30, 20.30 i 22.30	16.00 / 18.00, 20.00 i 22.00
	Una familia feliz 2	18.00	18.00
	Eternals	20.15 / 19.45 / 18.15 i 21.15	20.15 / 19.35 / 18.15 i 21.15
	La crónica francesa	16.00	15.45
	Santos criminales	18.10, 20.25 i 22.40	17.50, 20.00 i 22.15
	La familia Addams 2: la (...)	16.40 i 18.30	16.45 i 18.30
	El buen patrón	20.15 i 22.30	20.15 i 22.30
	Ron da error	15.45 i 17.45	15.40 i 17.35
	No respire 2	22.45	22.30
	El último duelo	16.00 i 18.50 / 20.45	16.00 i 18.50 / 20.45
	Sin tiempo para morir	21.45 / 17.45	21.45 / 17.45
	Madres paralelas	16.00	16.00
	El sustituto	16.15	15.45
	A todo tren: destino Asturias	15.45	15.45
	El espía inglés	16.00 i 20.15	16.00 i 20.15
	Tres	18.10 i 22.30	18.10 i 22.30
	El lobo y el león	16.00, 18.00 i 20.00	16.00, 18.00 i 20.00
Dune	22.00	22.00	

SANT CELONI		Divendres	Dissabte, diumenge i dilluns	Dimecres
Ocine	El buen patrón	17.45	18.00	18.00
	El lobo y el león	19.45	16.00 i 19.45	19.45
	El último duelo	19.10 i 21.45	19.10 i 21.45	19.10 i 21.45
	Eternals	18.00, 19.00, 21.00 i 22.00	16.00, 18.00, 19.00, 21.00 i 22.00	18.00, 19.00, 21.00 i 22.00
	Halloween Kills	22.20	20.15 i 22.20	20.15 i 22.20
	La familia Addams 2: la (...)	18.00	16.15 i 18.00	18.00
	Venom 2: Habrá matanza	22.00	17.15 i 22.00	22.00
	Una familia feliz 2	-	16.00	-
	Ben Is Back (VOSE)	20.00	-	-

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Associació de dues espècies per seure plegades a taula / 2. Porta cua, sempre que l'Eva va de ventre. Val més que te'l facin que no que t'ho diguin / 3. Quinto de litre. Salari per no baixar a la mina. Just en mig dels carnots / 4. Allò que hi ha dins del Liceu. Excreció fisiològica que en casos extrems duu a la mort / 5. Pela llarga, a ca l'E. R. Pels regatistes és una proveïdora de capçalera / 6. No mira de facilitar l'embaràs ans d'allargar-lo. Index de Preus i gràcies / 7. Colpirà insòlitàment amb la petita campaneta. Forat que podria provocar atur / 8. Goita, el del caler! Sintonia amb en Simó?: no, compravenda de coses sagrades. La fi del món / 9. Aspirant a protector de la generació hippy. No fa les sumes iguals ans els flagels / 10. Calçotets d'alta sostenibilitat. Anirà de mal borràs per culpa de la llet / 11. Surt guanyant amb el substitut. Abaixem el cap, quan escoltem l'andalús. Maldat / 12. El Segre, descomptant les ribes. Sotmeto el paper a la pressió de la calandra / 13. Quina malícia, la Fallaci, quan mata el gos! Ah, ah, ah, ah!

VERTICALS: 1. Sona com Zèlig, però és celest. Màxim objectiu de tot arquer / 2. Ovní matriculat. Que mal criades, ofereixen els seus serveis per a l'espectacle! No gaire gaire / 3. Culpable de l'extinció de bona part dels llops. Un àrab dels d'abans / 4. No s'està mai de replicar. Obert i tolerant com en Pasqual. Al mig del mig / 5. Membre de la congregació per fer bulto. Quantitat de solta necessària per marejar el capó / 6. La part greixosa de l'ensaïmada. Seguidor del teòleg que no es trobava bé enlloc / 7. Para la mà. Ni assolellat ni plujós. L, tal com sona / 8. S'aprofita de tots els bens de Cadaqués. I segurament corrent sense haver-se d'afanyar / 9. Mitges de nàilon. De la paraula no accentuada pels ressenyistes xinesos. Vores del Nil / 10. Continuïtat televisiva pel mètode de la producció. Argumentada / 11. Quatre gats a la cambra. Trobi una solució per alterar la Trini / 12. En Freud el considerava superior. Quan hi ha trets li acaba tocant el rebre.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

	7		5	9				3
8								
	9		6		2			5
				8		5		
4	8		2		3			
				4	6			8
			4			7		8
	4	8					6	1
	1	6	8	3	9		4	

Dificultat: molt fàcil

	3	6	2	4				
1	8		3			2	5	4
	7					8	3	6
3				8	9	4	6	5
9	4			2	5		8	
8	6	5	4					
	9	4					7	3
7	5	3	9				4	8
6		8		3	4	5	9	

SOLUCIONS

7	1	6	8	3	9	2	4	5
9	4	8	7	2	5	3	6	1
2	5	3	4	6	1	7	9	8
5	3	7	1	4	9	6	8	2
4	8	9	2	5	3	1	7	6
1	6	2	9	8	7	5	3	4
3	9	4	6	1	2	8	5	7
8	2	5	3	7	4	6	1	9
6	7	1	5	9	8	4	2	3

Dificultat: mitjana

6	1	8	7	3	4	5	9	2
7	5	3	9	1	2	6	4	8
2	9	4	8	5	6	1	7	3
8	6	5	4	7	3	9	2	1
9	4	1	6	2	5	3	8	7
3	2	7	1	8	9	4	6	5
4	7	2	5	9	1	8	3	6
1	8	9	3	6	7	2	5	4
5	3	6	2	4	8	7	1	9

Dificultat: molt fàcil

R	A	B	I	A	L	L	A	V	A	B	I	R
E	G	R	A	N	C	A	L	A	C	A	R	O
T	A	O	T	E	M	O	C	A	C	O	A	T
E	S	L	I	P	S	R	A	N	I	A	V	A
B	E	A	T	I	S	O	C	O	N	T	A	R
E	R	I	C	A	R	O	L	I	M	O	N	I
P	I	C	A	R	O	L	T	R	A	U	A	U
D	I	L	L	A	T	O	R	I	P	I	P	I
C	A	L	E	R	V	E	L	E	R	A	C	A
I	C	E	E	M	U	N	C	I	O	N	O	
L	N	O	M	I	N	A	R	N	O			
E	V	A	C	U	A	L	L	E	I	G		
C	O	M	E	N	S	A	L	I	S	M	E	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13